

Cerkvene zadeve.

Škofovska slavnost sv. Očeta Leona XIII.

(Dalje.)

V živem spominu je še, s kakšnim navdušenjem se je obhajala zlata maša Leona XIII. Takrat so pisali sv. oče: »Vsa ljudstva zemlje in vsi stanovi izražajo Nam v najčudovitejših oblikah svojo vero, ljubezen, spoštovanje in čiščenje.« Vsi narodi, celo taki, ki se drugače malo ali nič ne zmenijo za papeža, katere je pa zdaj tiralo občno navdušenje, vsi vladarji: vsi so si steli v čast, da so slavili Leona XIII. — razven taljanskega kralja; od njega sv. Oče niso hoteli vzeti nobenega dara, ker jih je oropal njihove dežele in mesta Rima. Brez števila svetih oblačil, križev in keihov, lestenecv in svečnikov, slik in soh itd. je prišlo tačas v Rim. Vatikanska razstava je podajala krasno spričevalo o ljubezni katolokov do namestnika Kristusovega. Od tam so bile te reči večinoma po vsej zemlji ubogim cerkvam razposlane. Kako se je sploh tačas častilo Leonovo in ž njim Jezusovo ime, to opisati ni naša naloga. Nadejamo se, da leto 1893 nikakor ne bo zaostalo za letom 1887, ampak da bo svet še sijajnejše pokazal, kaj so mu Leon XIII.

Ves katoliški svet se zdaj veseli, da to redko slovesnost v Rimu, kakor tudi povsod prav sijajno slavi. To je tudi prav. Krščanska zakonska se hvaležno spominjata dne, ko sta si pred pol stoletjem pred oltarjem obljubila zvestobo; sivi duhovni starček dajejo na dan zlate maše posebno hvalno daritev Gospodu, ki je oveselil njihovo mladost; otroci in župljani pa častitajo oveseljenim roditeljem in duhovnemu pastirju, ter se radujejo ž njimi. Ko pa oče vseh katoličanov, rimski papež, obhajajo škofovski jubilej, to je spomin, da so že 50 let škof, ga bo ž njimi ves katoliški svet slavil, in sicer se posebno slovesno. Saj so sv. Oče Leo XIII. namestnik Kristusov na zemlji, kateremu je Gospod dal v sv. Petru neminljivo obljubo: »Ti si skala, in na to skalo bom postavil svojo cerkev, in vrata peklena je ne bodo premagala. Tebi dajem ključe nebeske in kar koli ti razvežeš na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.« Matth. 16, 19. Leonu je rekel v sv. Petru: »Satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal, kakor pšenico; jaz pa sem prosil za te, da ne jenja tvoja vera.« Luk. 22, 31. Leonu je Jezus v sv. Petru dal trikrat večno pravico, da pase njegove ovce in njegova jagnjeta. V sv. Petru je Leon temeljni kamen sv. cerkve Božje, kojega ima ona poglavito zahvaliti za čvrstost, nepremagljivost in večni obstanek. Kjer je Peter, namreč Leon XIII., tam je edino prava cerkev Božja.

Letošnja papeževa slavnost daje spet vsem otrokom sv. cerkve priložnost, da pokažejo skupnemu očetu krščanstva ljubezen in spoštovanje, sebe pa vtrdijo v nepremakljivi veri v sv. katoliško cerkev in v nezmotljivega učenika narodov, v neprestani pokorščini do najvišjega pastirja, v močnem upanju, da ga bo Gospod napolnil s svojim Duhom in po njegovem posredovanju ozdravil zla naših dnij. Tudi krivoverci in neverniki se sedaj ozirajo na-nj, ki je luč sveta in sol zemlje. Na dalje ponuja ta svečanost vsem katoličanom tudi priložnost, da glasno ugovarjajo zoper grozno, božjeropno nasilstvo od dne 20. septembra 1870, ko so vzeli papežu Rim in zoper vse krivice, ki so se zadnja leta gogle rimske stolice.

Posebno pa je škofovski jubilej sv. Očeta ugodna prilika, da se zopet pred vsem svetom spozna in pokaže katoliška edinstvo v veri, pokorščini in ljubezni, katera veže učečo in poslušajočo cerkev, zedinja vernike z mašniki in škofi, vse pa z rimskim papežem.

Kakor je solnce na vsem svetu taisto, tako žari vsepovsod tudi ena luč oznanjevanih resnic sv. vere. Ta edinstvo je znamenje in podlaga sv. cerkve. Za njo je molil Kristus pri zadnji večerji: »Oče, ohrani jih (apostole) v svojem imenu, da bodo eno, kakor midva.« Sv. Oče rimski papež so nosilni steber te cerkvene edinstvi. Vsak, ki hoče biti ud sv. cerkve, mora biti v veri zjedinen z rimskim papežem. Zato govorimo tudi mi sedaj, kakor nekdanj sv. Hieronim papežu Damasu (v 4. stoletju): »V tej borbi in zmedenosti, ki je danes povsod zavlada, se mi čvrsto in nepremakljivo držimo Tebe in Tvoje sv. stolice, slavni sv. Oče, ker vemo, da je na Tebi vsa cerkev osnovana; mi se stalno in trdno Tebe držimo, ker vemo, da samo oni Jagnje Božje prav častijo in dobijo večno življenje, kateri ostanejo v Tvoji domači hiši; Tebe se mi močno držimo, ker vemo, da kakor so se v dneh vesoljnega potopa samo oni rešili, ki so se zatekli v Noetovo ladijo, tako bodo danes in na vekomaj na vzburkanem morji časa le oni našli rešenje, kateri so na ladiji, katero vodiš Ti, sv. Oče, v imenu Jezusovem.« Posebno nam Slovanom leži na sreci ono sveto edinstvo, koje je Jezus naš Bog in Odrešenik iz svojega Srca izlil in na križi s svojo sv. krvjo posvetil in na vekomaj sporočil svoji cerkvi, da ga čuva, brani in širi do onega srečnega časa, ko bo postalo dedšina celega človeškega roda. Tega sv. edinstva, kateroga nam Slovanom še dandanes žalibog manjka, večni izvor in večna zastava so sv. Oče papež. Kadar se Leonu XIII. klanjamo, se v svojih nadlogah k njim zatekamo, nam prav posebno prihaja v spomin lepa knjiga sv. Ciprijana o edinstvu cerkve, in one res Božje in zlate prispedobe, s katerimi ga sv. Ciprijan razjasnjuje. Njemu je edinstvo cerkve to, kar solnce, ki razsvetljuje in ogreva vso zemljo; kdor se pa loči od sv. rimske stolice, tava v temi; sv. Ciprijan na dalje primerja edinstvo cerkve Božje plodonosnemu drevesu, posamezne cerkve pa vejam, ki samo tako dolgo rodijo sad, dokler živijo na deblu: od debla odsekane pa se posušijo in v ogenj vržejo; slednjič obilnemu studencu, iz katerega se izlivajo potoki in reke, ter napajajo in opiodijo zemljo; kdor pa se loči od edinstva cerkve, je kakor potok, kateremu zamašijo izvirek. Iz cerkvene edinstvi spoznava se celo, da je njenega začetnika in ohranitelja Bog Oče poslal kot Odrešenika in da je cerkev delo Božje: Kristus je namreč po molitvi: »Ohrani jih, da bodo eno«, bila v mislih in pri sreci edinstvo vesoljne cerkve: »Pa ne prosim te samo za nje (apostole), temveč tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali v mene; da bodo vsi popolnoma eno, in bo svet spoznal, da si ti mene poslal.« Kdor torej ume to znamenje in se oklene edinstvi sv. cerkve, sluša glas Kristusov, ne hodi v temi zmote, temveč v luči Božje resnice; ne po široki cesti pogubljenja, temveč po nebeski stezi, katero nam je Kristus pokazal. Kdor pa se loči od cerkvene edinstvi, loči se od cerkve Kristusove in od Kristusa samega. Zlasti ta edinstvo katoliške cerkve se bo kazala pri škofovskem jubileji papeževem. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Naša vprežna živina in nje rabljenje.

(Dalje.)

Tudi oprava pri konjih in volih je velike važnosti za njihovo rabljenje. Pri konjih imamo navadno hamot in naprsno opravo, pri živini telege in hamot. Kar se hamota tiče, mora biti primeren, ne sme jeden in isti hamot za različne starosti in velikosti rabiti.

Skrbeti se mora nadalje, da ne tišči preveč živali, da je dobro in na debelo podvlečen, da ne oguli konja do krvi ali mu kože ne odrgne. Dobro je, kaj mehkega podjati, ker se tako zunajšnji hamot bolje prilježe na život. Če je oprava konju pretesna in ga povsod drga, jemlje mu to moči in ko je do dobra ranjen, mora po več tednov v hlevu ostati, da se ozdravi in kdo trpi škodo? Nihče drugi, ko gospodar in zato je že vredno, da skrbi on za prilično, mehko opravo. Razum tega tišči tesna oprava konja ob vratu, mu sapo jemlje in mogokrat povzroči, da sili kri v glavo in da se možgani vžgejo in še mnogo drugih nevarnih boleznij, kakor tiščavka (norost) je posledica te neprevidnosti. Zelo dobro je, če so hamoti toliki, da žival svojo glavo brez težave vanje vtakne. Naj primernejši so oni hamoti, ki se dajo premikati, razširiti ali zožiti za konje razne velikosti in starosti.

Zelo neprilicne za živino so telege, ker zelo ob vratu drgajo. Živina je med seboj zvezana, ne more se muh braniti in slabejši vol mora se po močnejšem ravnati. Se ve, da poreče kmet, da mora živino jednako merno vleči, kar je tudi resnica, a moči, katero ima vol v vratu in v glavi, ne more nikakor popolnoma vporabljati, ker se ne more prosto gibati. Toraj le poprimite se navadnih, prostih jarmov, v katerih se žival lahko giba!

Tudi na to je pri opravi paziti, da se ne premoči in če je premočena, se mora posušiti ter namazati z oljem, da ne začne jermenje pokati.

Uzda in brzda bodite lahki in spretni, da se konj lažje vodi.

Uzda mora biti okrogla in nikdar robata, ali oglata. Če ni lepo zaokrožena, reže konja v jezik in večkrat se zgodi, da se jezik ob njej ne malo rani. Žival ne more potem dolgo jesti in začne hirati.

Pripomniti je, da naj se uzda shranjuje v hudi zimi na toplem kraju, da ne zamrzne. Če pride zelo mrzla konju v čeljust, prime se kože in mu jo odtrga, kar mu nikakor ni prijetno.

Zelo slaba je navada, da se konji ob samo jednom vaju vodijo, žival postane brezčutna, trmoglava, neposlušna in nič ne izda, če jo na to ali ono stran vlečeš: ona te še ne razume. Če imaš dvojnate vajeti v roki, pa je vse boljše in konj se da rad ravnati, kakor ti hočeš.

Največ ima konj trpeti, če niso tla, kjer vozi, ravna ali še so celo s kamenjem posuta, ker se voz neprenehoma ziblje in s tako voznjo se konji neizrečeno mučijo in pridejo v kratkem času ob svoje moči. To se še bolj pokaže pri strojih, katere konj goni, posebno če se rado stresa.

Hočeš li dobrega in vstrajnega delavca imeti, skrbi za konja pa tudi za vola že od njegove mladosti. Nikdar jih premladih ne priganjaj k delu, ne vpregaj jih v jarem. Če je konj še tako lep, čvrst in gibčen, ne rabi ga, dokler ni 2 leti star, vol pa mora vsaj tri leta se razvijati. Se ve, da je mlada žival vsa vneta za delo in kaže veliko moč, a vendar ne sme se nikdar pozabiti, da so mladiči pred vozom, da se ne smejo preobložiti, če nočeš imeti čez malo časa mršavega in slabega konjiča, ki ti ne bo čez 6 let pluga vlačil.

Posebno je treba paziti, kedar se mlad kaj uči delati: kakor hitro se vidi, da je truden, naj neha delati in velik pogrešek je če se tak konj sili k daljnemu, delu, kajti postane kmalo neubogljiv. Če se je mlad konj navadil brcati, imej potrpljenje z njim, ker težko ga boš tega odvadil.

Če se pa le hudó pregreši, tedaj naj se kaznuje a ne s surovostjo in čez mero. Človek naj konjiča z lepim ravnanjem privadi, da ga že na besedo vboga. Kako hitro bo šlo delo s takimi konji izpod rok, ker le ma-

lokda bi trebalo tepenja! Kako težko, neprijetno je s konji delati, ki se niso nikdar vbogati učili, to je vsakemu hlapcu dovolj znano.

Kako malo pazijo ljudje gostokrat na svojo živino, kaže nam to, da tako radi pozabijo voz zavreti, kedar navzdol vozijo. Vse vkup leti čez breg in človek se boji, da se bo zdaj pa zdaj vse razletelo. Le pomisli, kaj trpijo noge tvojega konjička pri taki voznji! In ravno noge dajo posebno vrednost hitremu konju in če je konj na nogah bolan, gine njegova vrednost takoj.

(Konec prih.)

Ljutomerska posojilnica imela je v svojem 21. upravnem letu 1892 prometa 291.155 fl. 36 kr. Pristopilo je k njej 61 zadrušnikov, izstopilo pa 23 tako, da šteje koncem leta 1892 še 454 zadrušnikov, kateri imajo v deležih 30.525 fl. 15 kr. Hranilnih vlog se je vložilo od 323 strank 72.906 fl. 7 kr., izplačalo pa 400 strankam 81.039 fl. 30 kr. in njih stanje s kapitalizovanimi obrestmi vred iznaša 167.192 fl. 54 kr. Posojil se je dolo 37.653 fl. vrnilo pa 18.484 fl. tako, da je koncem leta 1892 njih stanje 192.883 fl. Posojila dana so 430 zadrušnikom. Čisti dobiček znaša 2354 fl. 29 kr. Vsled sklepa občnega zbora pripiše se čisti dobiček k rezervnemu fondu, kateri znaša 18.463 fl. 48 kr. Posebna rezerva znaša 1024 fl. 88 kr., obe rezervi tedaj 19.488 fl. 36 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud posojilnice in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ %. Posojila se dajajo proti 6% samo zadrušnikom.

Vstrajni posli. Pri štajarski c. kr. kmetijski družbi so ti-le posli prejeli po 20 gld. nagrade: Ivan Žnidarič, 51 let v službi na Podgradu pri Ljutomeru; Jurij Ozim, 51 let viničar pri benediktincih na Pekrah; Matija Vehčič, 48 let hlapec pri g. L. Buchmann v Lipnici; France Stelcelj, 47 let hlapec pri Ign. Vrenčurji v Marenbergu; Martin Lešnik, 46 let na graščini Črneski pri Ljutomeru; Neža Pompe, 45 let dekla pri gosp. Apoloniji Schmidt v Jurkloštru; Štefan Vimar, 45 let pri F. Dietingarji v Marenbergu; Neža Molé 44 let pri J. Povše v Laškem trgu; Fr. Žleznikar 42 let viničar pri dr. G. Kokošinek v Kozjaku pri Mariboru; Jera Jesenik, 41 let pri M. Zabodovsku v Knežji pri Trbovljah; Miha Meh, 41 let pri Mariji Vošnjak v Turški vasi pri Slov. Gradci; Matija Kapun, 40 let viničar pri Andr. Kalundru v G. Kungoti pri Mariboru; Jurij Ferk, 35 let viničar pri J. Vacek na Pesnici in Luka Bajar, 35 let pri g. A. Günterji v Slov. Gradci.

Sejmovi. Dne 14. aprila v Zdolah. Dne 15. aprila v Dobji, pri Mariji Devici na Velki in v Rogateci. Dne 17. aprila v Kapeli, v Št. Lenartu v Slov. goricah, v Cirkovicah in v Vojniku. Dne 19. aprila na Vranskem. Dne 20. aprila v Št. Ilji pri Slov. Gradci.

Dopisi.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. (Pogreb.) Kedar se ljudje najbolj velikonočnih praznikov veselijo in celi svet se nekako oživi, med tem smo žalujoči otroci zgubili našo pridno mater Marijo Lorber. Bili so ostra mati proti svojim osmim otrokom, kateri med Muro in Dravo vsak na svojem posestvu prebiva, imeli pa so tudi kakor gospodinja krščanski red proti delavcem in viničarjem; pri njih se nikdar ni smelo slišati ne pri delu, veliko manj pri mizi kaj nepoštenega govoriti. Ali tudi usmiljena mati so bili proti ubogim, vsakega so poprašali, kaj da hoče in vsakemu so potem